

УДК 330.15(477)

**ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ
РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВТОРИННОГО
РЕСУРСОВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ**

*С. В. Кривенко, к. е. н., доцент, Полтавський інститут бізнесу
Міжнародного науково-технічного університету ім. академіка Ю. Бугая,
mr.s.krivenko@mail.ru*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: абстракції – при визначенні сутності категорії «ресурсозбереження»; статистичного – при вивченні статистичних даних щодо показників розвитку ресурсозбереження в Україні; аналізу – при побудові висновків про стан та проблеми сфери функціонування ресурсозбереження та вторинного використання ресурсів.

Результати. Виявлено варіативність категорії «ресурсозбереження» та запропоновано найбільш доцільне її трактування в сучасних умовах як методу господарювання, за якого раціональне використання усіх ресурсів фірми обов'язково супроводжується впровадженням ресурсозберігаючих технологій та прийняттям стосовно них ефективних управлінських рішень.

Показано, що рівень активності вітчизняних підприємств у сфері ресурсозбереження та вторинного використання ресурсів є невисоким і таким, що характеризується цілим рядом проблем, які ведуть до подальшого технологічного відставання України та її неспроможності виготовляти конкурентоспроможну високотехнологічну продукцію. Виявлено основні проблеми у сфері вторинного використання відходів та енергозбереження, а також охарактеризовано потенціал України з вироблення енергії з альтернативних видів палива.

Запропоновано систему заходів економії матеріальних та енергетичних ресурсів, що може бути використана на підприємствах України. Визначено пріоритетні напрямки здійснення активної політики ресурсозбереження на вітчизняних підприємствах.

Новизна. На основі аналізу ситуації, що склалася в Україні в сфері ресурсозбереження та вторинного використання різних ресурсів, удосконалено

механізм поводження з ресурсами та відходами на рівні окремого підприємства та держави в цілому.

Практична значущість. Розглянуто найбільш гострі еколого-економічні проблеми, що постають перед українським суспільством. Запропоновано орієнтири для економічної політики держави у сфері ресурсозбереження та конкретні практичні заходи економії ресурсів на підприємствах країни.

Ключові слова: ресурсозбереження, енергозбереження, ресурсовикористання, природно-ресурсний потенціал.

Література

1. Ляшенко О. І. Особливості та перспективи розвитку ресурсозбереження в Україні [Електронний ресурс] / О. І. Ляшенко. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?iid=1537&operation=1..>
Liashenko O. I. *Osoblyvosti ta perspektivy rozvytku resursozberezhennya v Ukraini* [Features and prospects of resource saving development in Ukraine] / O. I. Liashenko. Available at <http://www.economy.nayka.com.ua/?iid=1537&operation=1..>
2. Сотник І. М. Еколого-економічні механізми мотивації ресурсозбереження: монографія / І. М. Сотник. – Суми : ВВП «Мрія» ТОВ, 2008. – 230 с.
Sotnyk I. M. *Ekologo-ekonomichni mekhanizmy motyvatsii resursozberezhennya : monografiya* [Ecological and economical mechanisms of resource saving motivation : monograph] / I. M. Sotnyk. Sumy: VVP «Mriia» Ltd, 2008. – 230 p.
3. Єршова О. О. Ресурсозбереження як альтернативний спосіб господарювання на підприємствах АПК [Електронний ресурс] / О. О. Єршова. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1971>.
Yershova O. O. *Resursozberezhennia yak alternatyvnyy sposib gospodariuvannia na pidpryemstvakh APK* [Resource saving as alternative way of functioning of agricultural enterprises] / O. O. Yershova. Available at <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1971>.
4. Амосов О. Ю. Проблема ресурсозбереження в Україні та шляхи її вирішення / О. Ю. Амосов, Н. Л. Гавкалова // Теорія та практика державного управління. – 2011. – Вип. 3(34). – С. 22–26.
Amosov O. Yu. *Problema resursozberezhennia v Ukraini ta shlyakhy yii vyrishennia* [The problem of resource saving and ways of its solving] / O. Yu. Amosov, N. L. Gavkalova. *Teoriia i praktyka derzhavnogo upravlinnia*. – 2011. – vol. 3(34). – P. 22–26.
5. Грузева В. Ю. Сучасна політика ресурсозбереження та ефективність її здійснення в Україні [Електронний ресурс] / В. Ю. Грузева, Л. В. Сумарук. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/17_AND_2010/Economics/69046.doc.htm.
Gruzeva V. Yu. *Suchasna polityka resursozberezhennia ta efektyvnist yii zdiysnennia v Ukraini* [Modern policy of resource saving in Ukraine and effectiveness of its implementation in Ukraine] / V. Yu. Gruzeva, L. V. Sumaruk. Available at http://www.rusnauka.com/17_AND_2010/Economics/69046.doc.htm.
6. Виговська Г. П. Концептуально-методологічні засади вирішення проблем відходів в Україні [Електронний ресурс] / Г. П. Виговська, В. С. Міщенко. – Режим доступу: <http://waste.ua/cooperation/2012/vigovska.html>.
Vygovska G. P. *Kontseptualno-metodologichni zasady vyrishennia problem vidkhodiv v Ukraini* [Conceptual and methodological basis of waste problem solving in Ukraine] / G. P. Vygovska, V. S. Mischenko. Available at <http://waste.ua/cooperation/2012/vigovska.html>.
7. Muller, J. Life cycle assessment of biogas digestate processing technologies [Electronic resource] / J. Miller, T. Rehl. – Access mode: <http://www.scopus.com/record/display.url?eid=2-s2.0-80053526149&origin=inward&txGid=2F8E0104096D6C83D891DC0D9DE4F8C4.CnvcAmOODVwpVrjSeqQ%3a2>.
8. Berence, V. Conservation of natural resources [Electronic resource] / V. Berence, O. Crolli. – Access mode: <http://www.infoplease.com/encyclopedia/science/conservation-natural->

resources.html.

9. Розміщення продуктивних сил України: навч.-метод. пос. / С. І. Дорогунцов., Ю. І. Пітюренко, Я. Б. Олійник та ін. – К.: КНЕУ, 2000. – 364 с.

Rozmishchennia produktyvnykh syl Ukrainy: navchalno-metodychnyyu posibnyk [Placement of productive forces of Ukraine: tutorial] / S. I. Doroguntsov, Yu. I. Pityurenko, Ya. B. Oliynyk and others. Kyiv: KNTEU, 2000. – 364 p.

10. Економічний словник-довідник / [за ред. док. екон. наук. проф. С. В. Мочерного]. – К.: Феміна, 1995. – 368 с.

Ekonomichnyy slovnyk-dovidnyk [Economic dictionary-directory]. Kyiv: Femina, 1995. – 368 p.

11. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/.

Derzhavnyy komitet statystyky Ukrainy [State statistics committee of Ukraine]. Available at www.ukrstat.gov.ua/.